

MÜRŞİD-İ DERVÎŞÂN
HAZRET-İ PÎR SULTÂN MUHAMMED
NUREDDÎN CERRÂHÎ
KADDESALLÂHU SIRRAHUL FETTÂHÎ

﴿ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ وَ بِهٖ نَسْتَعِیْنُ ﴾

Bismillâhi'r-rahmâni'r-rahîm ve bihî nesteînü

Hamd ü sipâs ve senâ-yı bî-kıyâs Rabbi'n-nâs, Meliki'n-nâs, İlâhi'n-nâs, allet kelimetühû ve cellet azametühû hazretlerine, ki mübdî ve mübdi'-i her âlemdir, şeref-efzâ-yı benî Âdem'dir. Âdem ve nesline kıldı ikrâm, akl ü tedbîr verip kıldı benâm, kevkebin cümleye zî-fer kıldı, zâtını âlem-i ekber kıldı. Kâbil-i ilm edip ikrâm etti, cehd ile ecrini i'zâm etti. Enbiyâ ba's edip onlara Hak, onları da'vet ile yâr-ı Hak kıldı ve hîn-i evvelde dâi-i tâm, ki kala hükmü tâ be-kıyâm, dahî envâ'-i salât ü teslîm, dahî esnâf-ı dürûd u ta'zîm, vâkıf-ı hikmet ve esrâr-ı ezel, ya'nî ol neş'e-i sırr-ı nûr-i evvel, hâdi-i hayr-ı sübül, hatm-i rusûl, fer-i dâreyn ve yemm-i rahmet-i küll, Mustafâ-yı Hakk ve Mahbûb-i Hüda, ya'nî Mahmûd ü Muhammed Tâhâ, rûh-i pâkine ve ashâbına hep, dahî ezvâcına ve evlâdına hep, cümlesi dâi'-i râh-ı Hak idi, kamusu râi'-i râh-ı Hak idi. Radiyallâhu teâla anhüm ve ani'l-kavmi ve meni'ttebaahüm.

Kelâm-ı kadîm-i Rabbânî ve peyâm-ı kerîm-i sübhânî:

﴿ وَ اَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُتُ فِي الْاَرْضِ ﴾

[İnsânlara fayda veren şeyler yeryüzünde kalır]¹

mûcibiyle mâ emkene kıyâmen ve hadîs-i şerîf-i Resûl-i ekrem ve haber-i münîf-i Habîb-i a'zâm sallallâhu teâla aleyhi ve sellem :

﴿ كُلُّكُمْ رَاعٍ وَ كُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَاعِيَّتِهِ ﴾

[Hepiniz çobansınız ve hepiniz idârenizdekilerden sorumlusunuz.]²

mazmûnuyla hasbe't-tâka amelen, ber-mûcib-i:

﴿ فَاَعْلَمُ اَنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ ﴾

[Bil ki, Allâh'tan başka ilâh yoktur.]³

¹ Sûre-i Ra'd, 17

² Buhârî, Cum'a 11, 1/431, 2/848; Ebû Dâvûd, İmâre 1; Müslim, İmâret 20; Tirmizî, Cihâd, 27.

³ Sûre-i Muhammed, 47/19.

ve ber muktezâ-yı haber-i ilâhî, bi-Hazret-i Dâvûd salavatullâhi âla nebiyyinâ ve aleyhi ki:

﴿ يَا دَاوُدُ تَعَلَّمِ الْعِلْمَ النَّافِعَ قَالَ إِلَهِي وَمَا الْعِلْمُ النَّافِعُ قَالَ أَنْ تَعْرِفَ جَلَالِي وَ عَظَمَتِي وَ كِبْرِيَائِي
وَ كَمَالِ قُدْرَتِي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ فَإِنَّ هَذَا الَّذِي يُقَرِّبُكَ إِلَيَّ ﴾

[*Ey Dâvûd faydalı ilmi öğren. Faydalı ilim nedir yâ Rabbi? Celâlimi, azametimi, büyüklüğümü, kemâlimi ve kudretimi her şeyin üstünde olduğunu bilmendir. İşte bu seni bana yaklaştırır*]⁴

fehvâsınca ilm-i nâfi‘ tullâbına teshîlen ve fukarâ ve ehîbbânın sulûkuna tekmîlen, âdâb-ı tarîkat-ı aliyye ve tevhîd-i ilâhîden *mâ lâbüd minhu*, miktarı işbu varak-pârede tahrîr olunup mebnâ-i tabîat-ı beşerîyyet olup dâire-i felek-vücûd-i insânî olan seb‘a-i seyyâre ve kevâkib-i isnâ aşere tertîbince, *haysümâ iktizati’l-hikmetü’l-ilâhiyye* tarîkat-ı mütevârîse üzere, terbiye-i vücûd-i mürîdîn ve tezkiye-i nüfûs-i fukarâ-i sâlikîn usûl ve fûrû‘ oniki esmâ-i şerîfe ile ihkâm olunmağın, işbu sûtûr dahî oniki bâb üzere tertîb kılındı. Olaki, henüz temkîne varmayân fukarâ, mekr-i hevâ vâridâtından masûn ve mahfûz olup, bu hakîri hayr ile yâd ve zikr-i nâfi‘ ile dilşâd edeler.

﴿ حَسْبُنَا اللَّهُ وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ ﴾

[*Allah bize yeter ve ne güzel bir vekîldir.*]⁵

Bâb-ı Evvel : Der Beyân-ı Bîat

Bir kimse, bir şeyhden bîat niyâz edip şeyh dahî murâd edip bîat etse febihâ ve eğer şeyh murâd etmeyip yâhûd vakti değildir derse, şeyhe tebe‘iyyet edip şeyh murâd ettiği vakitte bîat ede. Zîrâ şeyh, istiğrâk ve cezbe ve vecd ve melekiyyet ve beşerîyyet ve mücâhede-i mâsivâ ve tahsîl-i rızâ-yı Hudâ âlemlerinin birinden hâlî değildir. Bunu ise şeyhden gayrî kimse bilmez. İmdi rızâsına teslîm olup emrine mütâbaat lâzımdır. Şeyhler hâkîmdir. Bîat niyâz eden kimsenin hâlini, ilhâm-ı ilâhî ile bilir ve anlar ve onun bîatine münâsib olan vakti bilir. Hattâ meşâyih ilhâm-ı Rabbânî ile bunu dahî fehm ederler ki, ol kimesne tarîkatı tekmîl eder mi, etmez mi,

⁴ Münâvî, *Feyzu’l-kadîr*, 2/18.

⁵ Sûre-i Âl-i İmrân, 3/173.

nâkıs mı kalır, ilhâda mı düşer, şeyhini inkâr mı eder, *neûzü billâhi min zâlik*, hemen evlâsı teslîm ve rızâdır.

Bâb-ı Sâni : Der Beyân-ı Ahvâl-i Dervîşân-ı Hizmet

Hizmet dervîşlerinin yolları karîb ve sülûkleri sâirden ziyâde âsândır. Lâkin hizmet dahî gâyet de güçtür. Ziyâde âkılâne harekete muhtâcdır ve cümleden evvel şeyhin zâhir meşrebini bilip ona göre hizmet etmelidir. Sâniyen imtihânâtını anlamak lâzımdır. Meselâ, muhâlif söz gibi ve zâhire münâsib olmayân ba‘zı harekât gibi, bunlar ile dervîşi imtihân edip ne idüğünü yine kendine bildirmektir murâd. Meşâyih hâşâ ki rızâullaha muhâlif iş eyleyeler, belki ne işlerlerse mahzâ izn-i Hak’la işlerler. Dervîş şeyhinin harekâtının sırrını bilmez ve bilip anlamak dahî murâd etse anlamağa kâdir değildir. Dervîşe hemen lâzım olan budur ki, şeyhine sıdk ile hizmet edip hıyânet ve garazdan berî ola ve hizmeti *hasbeten li-vechillâh* ola. Hizmetini bir şeye ta‘lîk etmeye ve mukâbelesinde nesne talebinde olmaya. Zîrâ öyle olsa, garazla hizmet etmiş olur. Hasbî olmak lâzım gelir. Ve hizmet hasbî olmayıp, garaza mebnî olsa, yüzyıl dahî hizmet etse, fâidesin göremez.

Hidâyete mazhâr olan dervîş, dâimâ şeyhin himmetine mazhar olur. Ve gazâba mazhar olan dâimâ şeyhden celâl üzre muâmele görerek, sonra *neûzü billâh-i teâlâ* inkisârına mazhar olur. İmdî dervîşe lâzım geldi ki, dâimâ kendi kendiyile muhâsebe görüp, noksânını bilip a‘mâlini ve hizmetini islâh etmekle mukayyed ola, yoksa kör gibi kendinden gâfil olup kabâhatin anlamayıp garaz ve hıyânet üzre olup garaz ve hıyânetini fehmetmeyip “*Şeyhim bana himmet etmez*” diye şeyhine iftirâ etmeye. Kendi kendinden gâfil olup hıyânet ve garazla hizmet zu‘munda olan dervîşi pîrân-ı tarîkat reddedip bir gün kendiliğinden şeyh kapısından olup gider. Öyle olduğu sûrette tâ islâh-ı nefis edip kendine salâhiyyet ve şeyhine itâat ve inkıyâd melekesi gelmedikçe, bir dahî şeyhine varmaya, hidâyet-i ilâhiyye erişip zikrolunan melekenin sâhibi oldukta gele.

Bâb-ı Sâlis : Der Beyân-ı Dervîşân-ı Muhibbân

Muhib olan dervîş hizmette olan dervîşâna:

﴿ مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ ﴾

[Kim bir kavme çokca benzerse, o onlardandır.]⁶

muktezâsınca teşebbüh edip hizmet dervîşleri, şeyhine vücûdlarıyla hizmet ettiği gibi, muhib dervîşler dahî, malıyla hizmet edip, şeyhine kemâl-i muhabbet ve i'tikâd ve inkıyâd ve rabt-ı kalb ile onlara mülhak olur. Lâkin her hâlini şeyhine söyleyip ve neye mübâşeret ederse, şeyh izni ile mübâşeret eyleye. Ve halk arasında şeyhini medh veyâ zemmetmeler, karışmaya ve dinlemeye ve i'tikâdını bozmaya. Zîrâ şeyhler kendilerini halka zemmettirirler. Halk arasında mezmûm olup âlem-i ma'nâda mahmûd oldular. Belki nice hark-ı âdete ve tayy-i mekâna ve zamâna mazhâr idiler. Sâlike lâzım olan ve mukayyed olan budur ki, şeyhi hakkında hüsn-i zan eyleye. Zîrâ meşâyih *bi-inâyetillâh-i teâlâ ve tevfikihî* hevâdan mahfûzlardır. Pes, imdi hevâdan mahfûz olan kimse, halka mürâcaata muhtâc değildir. Ve onlardan aslâ havf u recâsı yoktur. Bu ma'nâ kendinde kemâl bulsun diye, kendini halka mezmûm edip *bi'l-küllîyye* kat'-ı alâka ve habl-i metîn-i kudrete kendini müstahkem rabt eder ki, kazâ ve kader her ne ise, onda hükmünü icrâ eyleye, yoksa mümkün mü ki, meşâyih hîlâf-ı şer' ve tarîk bir iş edeler ve hevâ ile müteharrik yâhûd sâkin olalar. Belki her ne işlerler ise emrullâh ile işlerler ve mâsivâyâ itâat etmez, ve nâgâh hevâ ile bir ednâ iş etmek sebebine der-akab Allâh onları hıfz eder. İtâat ve inkıyâdları dâimâ vâridât-ı ilâhiyyeye ve Resûle ve vârid-i kalbedir. Kâlallâhu Teâlâ:

﴿ أَطِيعُ اللَّهَ وَ أَطِيعُ الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ ﴾

[Allâh'a, Resûl'e ve sizden olan ulu'l-emre itâat edin.]⁷

Belki sâlike dahî itâat bu resme olup itâati *bi'l-küllîyye* şeyhine olmadıkça, ona tarîkat feth olup hakikat ve ma'rifete vâsıl olamaz. Mâsivâ ne hasîs şeydir ki ona rabt-ı kalb olunup ondan korkula ve recâ oluna. Havf ve recâ dâimâ Allah azîmü's-şânadır. Zîrâ hayr ve şer her ne olacak ise emrullâh ile olur. Kâlallâhu Teâlâ:

⁶ Ebû Dâvûd, *Sünen*, 4/44 (4031); Ahmed, *Müsned*, 2/50 (5114)

⁷ Sûre-i Nisâ', 4/59.

﴿ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ﴾

[De ki her şey Allâh'tandır.]⁸

Bâb-ı Râbi' : Der Beyân-ı Ahvâl-i Dervîş-i Nâkıs Ba'de Ez-Mevt-i Şeyh

Evvelâ ba'zı dervîş kendi şeyhi vefât ettikten sonra açıkta bî-kes kalmakla, şeytân-ı laîn fırsat bulur ona musallat olup kendine kendinden bir sahte vücûd gösterip ol dervîş “*Ben şeyhim merhûmdan sonra bir şeyhe eyvallâh deyip teslîm olamam*” demeye başlar. Eğer bunun üzerine bir zamân kalırsa şeytânın mel'aneti, onu âkibet meşâyihe ve tarîkat-ı âliyyeye münkir edip ilhâda düşürüp öylece giderse, *neûzü billâh-i teâlâ sû-i hâtimesine* sebep olur, zîrâ:

﴿ مَنْ لَيْسَ لَهُ شَيْخٌ فَشَيْخُهُ شَيْطَانٌ ﴾

[Şeyhi olmayanın şeyhi şeytân olur]

diye buyrulmuştur. *Neûzü billâh*. Hadîs-i Kudsî'de:

﴿ أَوْلِيَائِي تَحْتَ قُبَابِي لَا يَعْرِفُهُمْ غَيْرِي ﴾

[*Evliyam kubbelerimin altındadır, onları benden başkası bilemez.*]⁹

diye buyurulmuştur. Ol nâkıs fakîr, meşâyih-ı kirâmın hâlini anlamağa bî-kudret iken, bir de anlamak kaydına düşer. Bu def'a meşâyih hâlinden bî-haber olmakla, kendi cehlini meşâyihe nisbet edip “*Dünyada teslîm olacak meşâyih yoktur*” der. İmdî dervîşâna bil-cümle bu misillü kimseden ihtirâz lâzımdır. Zîrâ bu kimseye şeytân karîn olmuştur. Her kim bununla görüşüp ihtilât ederse, nâ-murâd kalır, derbeder olur. Lâzımdır ki, ondan irak olalar ki, onlar dahî onun ateşine yanmayalar. Pes şeyhi merhûm olan dervîşe dahî lâzımdır ki, kendine bir şeyh ihtiyâr edip şerîat ve tarîkat ve hakikat ve ma'rifetten kâmyâb oluncaya değin meşâyih nazarından dûr olmaya. Bir kişi ne kadar âlim olsa yine ondan a'lem vardır. Kâlallâhu Teâlâ:

﴿ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴾

[*Her ilim sâhibinin üstünde daha iyi bilen vardır.*]¹⁰

⁸ Sûre-i Nisâ', 4/78.

⁹ Hücvirî, *Keşfü'l-Mahcûb*, s.70

Dervîşe lâıyk olan cemî-i meşâyihî hak ve kâmil bilip balarısı gibi olup her buluştuğı şeyhten ve kâmilden ve sâhib-i ma‘rifetten birer fâide fâidelenip balarısı çiçekleri devredip yine gelip kendi kovanına girdiğı gibi, dervîş dahî şeyhine i‘tikâd ve hulûs ve irtibâtı kovanına gele, taşrada kalmaya. Dervîşân meşâyihî hulûs ile teshîr ederler. Hulûsdan taşra kalan şeyhinden müstefîd olamaz. Elhâsıl dervîş hakkında iddiâdan zîyâde yaramaz şey olmaz. Ve tecâhülde enfa‘ nesne yoktur. Zîrâ irfân iddiâsında olsa, kimseden nesne müstefîd olamaz. Ammâ tecâhülde olsa, bu nesne bilmez diye, her kâmil onu lutfu müstehak görür. Her kâmilden bir nesne müteneffî olur. Nice kâmiller vardır ki, zâhirde baksan aslâ nesne bilmez ve “benim hiç bildiğim yoktur” der, zirâ ol hakîkate vâsıl olmuştur. Ve ona bir şey mahfî değildir. Herkesin elin öpüp hayır duâsın almakta görünür. Bu hâl dervîşe lâzım bir iyi hâldir. Allah gafletten hıfz eyleye.

﴿ الْعَارِفُ يَكْفِيهِ الْإِشَارَةُ ﴾ [Ârif olana bir işâret yeter]

demişler.¹¹

Bâb-ı Hâmis : Der Beyân-ı Ahvâl-i Hulefâ

Bir dervîş şeyhinden istihlâf olursa, hilâfeti hâlinde şeyhine dervîşliğı hâlimden ziyâde hulûs ve mürâcaat ve inkıyâd üzere olmalıdır. Zîrâ dervîşliğı hâlinde nâkısdır diye şeyhinin nazar-ı afvı altında idi. Ya‘nî onu afvile terbiyede idi. Ammâ halîfe oldukta, kâmil menzilindedir. Nice umûrun hakâyıkına varmıştır, ma‘fû olmaz, sakınsın, şeyhle muâmele-i ulâsına hâlel getirmesin, belki otursun ve şeyh meclisinde küstâhlıktan be-gâyet ihtirâz eylesin. Varıp geldikçe, edeple vara gele. Şeyhe buluşmak lâzım geldikte, *bi’l-bedâhe* huzûruna varmaya. Belki evvelâ kapıcı dededen istîzân edip, ba‘de’l-izin şeyh meclisine vara ve şeyh tekkesinde olan fukarâyâ hakâretle nazar etmeye, elinden geldiğı mertebe tevâzu‘ göstere ve ikrâm ede. Zîrâ halîfe şeyhle gâhîce görüşür ve onlar ise aslâ şeyh meclisinden dûr olmazlar. İhtîmâldir ki, şeyhe beşeriyet âleminde iken halîfe hakkında nâsezâ söz söylerler. Hem halîfeye zarar erişir ve hem fukarâyâ. İmdi tehaffuz lâzımdır. Zîrâ henüz nâkıstır, hâllerine göre muâmele evlâdır. Belki şeyhinin sâir dostlarına dahî ikrâm eylemek âdâb-ı tarîkattandır. Belkî a‘dâsına dahî ikrâm ede ki, onun fâidesi şeyhine âid olduğundan gayrı şeyh meclisinde *zîkr-i bi’l-hayrına* sebep olur. Ve şeyh halîfeye

¹⁰ Sûre-i Yûsuf, 12/76.

¹¹ Münâvî, *Feyzu’l-kadîr*, 2/18.

âyîn-i tarîkatten her ne ta‘lîm ve emr ettiyse, mâdem ki şeyh hayâtıdır, ondan ziyâde ve noksân etmeye ki, şeyh kendine incinip gözünden düşürmeye, tâlib-i terakkî olan halîfe, kendini gündün güne şeyhine zîyâde sevdire ve meclisine vardıkça, fakrdan şikâyet ve izhâr-ı acz etmeye ve acz-i fakrdan halâsa himmet dahî istemeye. Belki lutuf ve kahrı bir bilip, şükr üzere ola ve şeyhine izhâr-ı teşekkür eyleye ve şeyh her ne emrederse, “*ben bunu evvelden bilirdim*” demeye, darılıp “*bu bizi yeniden mi müslümân ediyor*” muâmelesin etmeye. Her ne emr ve hükm ederse *ke’l-evvel*, emrine mutî‘ ve hükmüne râm ola ki, irşâda mazhâr ola. Zîrâ şeyhler halîfeyi değme hâl ile irşâd etmezler, imtihân ederler, istedikleri yerde bulunmadığı sûrette futûhâtını kabzederler ve duâsında te’sîri kalmaz, hemân halde yine itâat ve inkıyâd, hulefâ hâllerine enfa’dır ve şeyh meclisine varıp geldikçe sürûr ve safâ ile vara gele.

Bâb-ı Sâdis : Der Beyân-ı Mukâbele-i Şeyh

Bâtkerde olan fukarâ aslâ şeyhin mukâbelesin terk etmeyeler ve mukâbelede zâhiren ve bâtinen âhar dervîşin uyûbuna ittîlâ’dan ihtirâz ede ve setr ile mukayyed ola. Dervîşi şeyhe medh ü zemetmeye. Şeyh onların hâlini ondan ziyâde bilir. Beyt:

Ne kadar çok ise koyunun sürüsü

Yeter onlara çobanın birisi

Zîrâ bundan şeyhe techîl çıkar. Hemen mukâbelede kendi hâline meşgûl ola ve mukâbeleden kesilmeye. Fukarâya şeyhin mukâbelesi ekincinin harmanı gibidir. Harmandan duyûnunu edâ eder ve alacağın alır, vereceğin verir. Bâkîsini nafaka-i iyâl için, der-anbâr eder. “*Bu kadar mukâbeleye varır, geliriz ne lutfun gördük*” demeye. İstikâmetle vara gele. Mukâbele meclisi şeyhin değildir, fukarânındır. Onda şeyhin alâkası yoktur. Hattâ bir dervîş için, şeyh “*mukâbeleye gelmesin*” diye tenbîh etse, imtihândır, teslîm etmeyip, yine mukâbeleye hâzır olup postunu boş koymaya ve mübtedî dervîşler tekâmîl-i tarîkat eden dervîşlere ikrâm ile mukayyed olup meclisde yukarı yanına ala, gurûr ile muâmele edip alt yanına oturtmaya. Farazâ mâldâr veyâhud ihtiyâr ise, “*ben mâldâr ve ihtiyâr âdemim*” diye, küstahlık etmeyip kudemâ-yı tarîkata ikrâm eyleye. Beyt:

Fukarâ menzîlidir bunda teazzum olmaz

Müteazzım olanın âkibeti hayr olmaz

Tekmîl-i tarîkat eden dervîşâna, şeyh bile ikrâm eder. Bâhusûs dervîş olan, zîyâde etmelidir. Dervîşlik bir vechile âsândır, bir vechile güçtür. Mâdem ki kendi bildiğine gidersen güçtür, pîr sözüne uyarsan âsândır. Ağyâr sözüne uyarsan, mücâhede ile hâsıl eylediğin hâlât mahvolup hasenâtın bilcümle seyyiâte tahvîl olunur. Hemen dâimâ bu nesâyıhla âmil olup, harman-ı mukâbeleden mahrûm kalmayasın.

Bâb-ı Sâbi' : Der-Beyân-ı Muâmelât-ı Dervîş Bâ-Şeyh

O dervîşe lâzımdır ki, fuzûl olmaya, şeyhin me'mûr olmadığı işine karışmaya, şeyh dervîşten nesne sordukta; “*bilirim*” diye iddiâyâ düşmeye, üç def'a söyle diye icâzet verip emrederse söyleye. Ammâ zinhâr o söylediği söz bir garaza mebnî olmaya, mahzâ hakîkat üzre söyleye ve söyledikten sonra i'tizâr tarîkiyle: “*Sultânım bu söz benim haddim değildir. Belki nefes sizindir, sizin mübârek nefesinizin yümn ü berekâtıyla söyledim*” deyip şeyhini hoşdil eyleye ki ona binâen Allâh azîmü's-şân fütûhunu ziyâde eyleye. Şeyhin, “*söyle*” diye emrinden murâdı dahî budur ve şeyh meclisinde çok söz söylemeye, zîrâ çok sözün yanlışı çok olur, çok berzah çekmeye sebep olur.

﴿ السُّكُوتُ خَيْرٌ ﴾

[Sükût hayırdır.]¹²

﴿ الصُّمْتُ خَيْرٌ ﴾

[Susmak hayırdır.]¹³

Mesel;

﴿ لَوْ كَانَ الْكَلَامُ مِنْ فِضَّةٍ لَكَانَ السُّكُوتُ مِنْ ذَهَبٍ ﴾

[Söz gümüştense, sükût altındandır.]¹⁴

Kâle Ali radiyallâhu anhu :

﴿ رَاحَتُ الْإِنْسَانِ فِي حِفْظِ اللِّسَانِ ﴾

[İnsânın râhatı, lisânını muhâfazadadır.]

¹² Aclûnî, *Keşfü'l-Hafâ*, 2/445

¹³ Aclûnî, *Keşfü'l-Hafâ*, 2/445

¹⁴ Münâvî, *Feyzu'l-kadîr*, 6/213.

Zîrâ meşâyih her şeyin hakikatinden söylerler. Sen fehmetmeyip; “Şeyh şundan agâh olmadı, bunu fehmetmedi, benim hâlimi yâhud murâdımı anlamadı” diye nice efkâr-ı fâside ve endîşe-i bâtıluya düşersin. İmdi şeyhi istimâ‘ edip sözünü anlamağa sa‘y olunup gâliben sükût oluna ve *neûzübillâh* şeyh meclisinde kizb ve hîle eşedd-i zarâr ile muzırdır. Ekal meretebe sermâyeyi havaya verir. Eğer “ben şeyhimi bildim anladım” dersin, kendine bu iftirâdır. Fukarâ, şeyhin zâhir hâlini anlamaz, bâtın hâlini nîce anlamış olur. Zîrâ meşâyih veled-i ma‘nevî ve veled-i kalb ve veled-i rûh ve sâir ervâhla âşinâdır. Her taraftan onu hakâyık-ı umûra vâkıf edeler. Lâkin “Settâr” ismine mazhârdırlar. Setr-i uyûb ile mukayyeddlerdir. El-hâsıl “tarîkten behre-yâb olup hakîkate ve ma‘rifete varayım” diyen dervîş cemî‘-i evkâtta şeyhle âdâb üzere hareket eder. Ola ki, bir mübârek vakitte şeyhinin gönlünde bulunup, nefehât-ı ilâhiyyeden hissemend ola. Ev kemâ kâle aleyhi’s-selâm:

﴿ إِنَّ لِرَبِّكُمْ فِي أَيَّامِ دَهْرِهِ نَفَحَاتٌ أَلَّا فَتَعَرَّضُوا لَهَا ﴾

[Rabbimizin her devirde hediyeleri vardır. Onlara mazhâr olmaya çalışın, ola ki isâbet eder.]¹⁵
İmdi câiz ki vakit, vakt-i nefehât-ı ilâhiyye ola. Ondandır mahrûm kalmak ne denli teseffüldür ve bâhusus meclis-i meşâyihde evkât gâliptir. Fukarâ onu fark edemezler. Bu nasîhatin hilâfin işlersen, bu tabîat-ı seyyiedir. Sâhibini âkibet münâfik eder. *Neûzübillâh*. Kâlallâhu teâlâ:

﴿ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالَى ﴾

[Münâfiklar yok mu, onlar güyâ Allah’ı aldatıyorlar. Halbuki Allâh onları aldatma muâmelesi yapar. Onlar namaza kalkacak olsalar ağır davranırlar.]¹⁶
Ya‘nî, ezkâr ve salâvât ve ibâdâtta onlara kesel erişip, zevkten mahrûm olmak lâzım gelir. Nifâkta olana, meşâyihden ve sâir ehl-i kemâlden nusret ve ona yardım-ı hafî hâsıl olmaz.

Kâlallâhu teâlâ:

﴿ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴾

[Muhakkak ki münâfiklar cehennemden en dibindedirler. Onlara hiçbir medetkâr bulamazsın.]¹⁷
Âhirette bile ona nusret olunmaz.

¹⁵ Aclûnî, *Keşfü'l-Hafâ*, 1/269

¹⁶ Sûre-i Nisâ’, 4/142.

¹⁷ Sûre-i Nisâ’, 4/145.

﴿اللَّهُمَّ احْفَظْنَا وَإِخْوَانَنَا وَالمُسْلِمِينَ أَجْمَعِينَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾

[Allâhümmahfaznâ ve ihvâninâ ve'l-müslimîne ecmaîne yâ Rabbe'l-âlemin]

[*Ey âlemlerin Rabbi olan Allâhım! Bizleri, ihvânımızı ve bütün müslümaları koru*]

Meclis-i meşâyihe gelip gittikçe havf ile gelip gitmeğe başlar. Mısra' :

Ey Hayretî gam yeme ki el-hâinu hâifun

Bâb-ı Sâmin : Der Beyân-ı Harekât ve Sekenât-ı Şeyh

Şeyhin harekât ve sekenâtına dervîş bakmaya. Me'mûr olduğu ne ise ona tekayyüd üzere olup, şeyhinin ahvâlini tecessüs kaydında olmaya ve her halde şeyhine boyun vere. Öyle olmasa, *neûzübillâh* merdûd-ı tarîk olur. Şeyh o dervîşi ber-kemâl irşâd etmez. Şeyh dervîşini gördüğü gibi, ne olduğunu ve ne hâlde, ne fikirde olduğunu bir nazarda bilir. Zîrâ dervîş-i rızânın yüzünde bir alâmet-i nûr vardır. Erbâb-ı basîret onu görürler. O alâmetin dervîşin yüzünden gitmesi dervîşe bâis-i inkisârdır. Bu misilli dervîş, hangi şeyhe varırsa elbette rüsvâyılıkla sürülür. Allâh teâlâ hıfz eyleye. Hemân dervîşe lâzım ve hayırlı olan budur ki, şeyhin emrine mutî' olup, hevâya ve nefsi emmâreye muhâlefet üzere ola. Zîrâ, bu yaramazlara itâat etmeklik, dervîşi inkâra ve şeyhini tecessüse düşürüp âkıbet merdûd ederler. Ammâ dervîş bunlara muhâlefet üzere olup şeyhine kemâl mertebe tebeiyyet ve inkıyâd üzere olsa, iki cihân kederlerinden masûn ve mahfûz olur.

Bâb-ı Tâsi' : Der Beyân-ı Ahlâk-ı Hasene-i Dervîşân

Dervîş gözüne ve lisânına ve ağızına ve eline, ayağına ve beline şöyle doğru olmak gerektir ki, açlıktan helâk mertebesine varsa bile ve yanında bir âhir dervîşin ekmeği bulunsa, helâke varmağı kabûl edip ol ekmeği alıp yemeye. Âhir hıyânetleri buna kıyâs eyleye. Nerde kaldı ki, şeyhinin mâlına ve ehline ve iyâline ve sâir umurûnda şeyhine hıyânet eyleye. Gariptir ki, ba'zı bu sıfatlara mazhâr ve hâin olan dervîş, sû-i zanna mübtelâ ve kalp gözü a'mâ ve kalp kulağı esamm, hayvân-ı bî-haber, "*şeyh nîçün beni gözetmez ve gönlünden düşürür, buna Allâh râzı mıdır*" diye şeyhe ta'rîz ve ta'n eder. Benim cânım dervîş, bu denlice söz anlayıp şeyhin emriyle mu'temer olup, şeyhi kendi hâline koysaydı, hâline gâyet enfa' idi. Zîrâ meşâyih, kendi re'yleriyle aslâ kimseye nesne vermezler, verirlerse izn-i Hak'la verirler. Mesel:

Vermeyince Ma'bûd, neylesin Mahmûd

Meşâyah hıyânetten müberrâ ve hevâdan mahfûzlardır, taksîr etmemek gerektir. Hâşâ ki hıyânet edeler. Kemâl-i imânla onlar indallâh emînlerdir, hıyânet etmezler. Kâlallâhu Teâlâ:

﴿ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ ﴾

[“Bugün sen nezdimizde mevki sâhibisin, emniyet sâhibisin”.]¹⁸

Bu zu'mda olan dervîş, kendi akliyle hareket eder, her ne görürse, kendini görür, ne işitirse, kendini işitir. Kendinde kusûrdan gayrı nesne yok, kusûr görür. Şeyhine iftirâ eder. Hani ol dervîş ki, her ne işlerse, Allâh ile işleye ve ne işitirse, Allâh ile işite ve ne görürse, Allâh ile göre. Kâlallâhu Teâlâ fi hadîsi'l-kudsî:

﴿ مَا يَزَالُ عَبْدِي الْمُؤْمِنِ يُقَرَّبُوا إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّىٰ أَحِبَّهُ فَإِذَا أَحَبَبْتُ كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ

وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا ﴾

[*Mü'minler nâfilelerle Bana yaklaşır ki, Ben onun gören gözü, duyan kulağı, dokunan eli ve yürüyen ayağı olurum*]¹⁹

Benim rûhum, işte hakikat dervîşi bu misilli olur. Allâh Azîmü's-şân cümlemizi gafletten îkâz eyleye.

Bâb-ı Âşir : Der Beyân-ı Ahvâl-i Sülûk

Sülûk, tarîkat-ı aliyede mutlakâ tâlib-i Hak olanlara müyesserdir. Ehl-i hevâyâ feth olmaz. Ehl-i hevâdan murâd budur ki, a'mâlini bi'l-cümle a'râza taalluk eyleye. Ya'nî, “*ben hakîkate varıp şeyh oldukta, şunu şöyle edeyim, bunu böyle edeyim ve şeyhim gibi hareket etmem*” diye a'mâlini iptâl ile mukayyed olmuş ola. Zîrâ a'mâl, tâat ve ibâdât mutlakâ li-vechillâh'dır. Dervîş işlediği ibâdât mukâbelesinde Hüdâ-yı Müteâl'den nesne niyâz eylediği gibi tarîkatten düşer. Zîrâ şirk etmiş olur. Ya'nî ibâdeti Allâh azîmü's-şân için etmeyip, belki o niyâz eylediği husûs için etmiş olur. Bu nice ibâdet olur. Halbuki ibâdette hulûs lâzımdır. Ya'nî ibâdât ü tâatı bir nesne için olmayıp mahzâ rızâenillâh için ola. Kâlallâhu teâlâ:

¹⁸ Sûre-i Yûsuf, 12/54.

¹⁹ Ebu'l-Ferec, *Safvetu's-Safve*, 1/39.

﴿وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْعَدْوَةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ﴾

[Sabah-akşam Rabb'lerine, O'nun rızasını kasederek, O'na ibâdet (duâ) edenlerle berâber sebât et, kendini sabırlı kıl.]²⁰

İmdî ibâdetten murâd vechullâhtır, gayrı değildir. Gayrı isteyene tarîk değil, kendi evinin kapısı bile açılmaz. Kendi ibâdet ettim sanır. O hod, Hüdâ'ya şirk etmeye mukayyedir. Neûzübillâh-i teâlâ der ki; “Bana meydân fetholsun” meydân feth oldukta meydânda güreş mi tutacaksın? Tanrı teâlâ münezzehtir. Meydânını müdennislere vermez. Ehl-i kitâbı, Mescid-i Harâm'dan men' için Hak Sübhânehu ve teâlâ buyurdu ki:

﴿فَلَا يَقْرُبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا﴾

[Artık bu yıldan sonra müşrikler Mescid-i Harâm'a yaklaşmasınlar.]²¹

Bu kişi, bu hükümde olup da, nice meydân ister ki. Meydân, hod mesciddir ve kârhâne-i ubûdiyettir. Ol meydânda ubûdiyetten dûr olanları Allâh azîmü'ş-şânın ubûdiyyetine alıştırıp abd-i hâss-ı ilâhî kılınmak muâmelâtı olunmalıdır. Allâh azîmü'ş-şân ifâkat ihsân eyleyip tarîkat-ı aliyye-i ilâhiyyeden, zerre denli anlamak müyesser eyleye. Âmîn. Meydân hod dürüst anlamışlar yeridir. Hemân sâlike vâcib ve lâzımdır ki, gece gündüz, kendi nefsiyle muhâsebe edip derûnunu yoklaya da, böylece müslümân olup tarîkata sülûk eyleye. Kâle aleyhis-selâm:

﴿حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسِبُوا وَزِنُوا قَبْلَ أَنْ تُوَازِنُوا﴾

[Hesaba çekilmeden, evvel nefsinizi hesaba çekiniz. Tartılmadan evvel tartılınız].²²

Bâhusûs ki, zamâne dervîşlerinin büyük fikirleri budur ki; “esmâullâh'ı işletebilsem de, onunla mahbûblar teshîr eylesem” A'mâl-i sâlihâtla, mübâhâti istemek câiz değilken, bu hod küfürdür. Bunu nice kabûl ederler, ibâdet ettim demeğe nice yüzleri olur. Allâhümmahfaznâ ecmaîn. Farazâ der ki: “Ben şeyh oldukta, şeyhim gibi ihtifâya çekmem, kerr ü ferr sâhibi olurum” Bu dahî mel'anet-i hevâdır. Kemâ vüride :

﴿الشُّهُرَةُ آفَةٌ﴾

[Şöhret âfettir.]²³

²⁰ Sûre-i Kehf, 18/28.

²¹ Sûre-i Tevbe, 9/28.

²² Ebu'l-Ferec, Safvetü's-Safve, 1/286

Meşâyih-i kirâm kaddesallâhu esrârahum ekseriyâ gâh kabz, gâh bast üzere olmuşlardır. Hâlâ ki, onların çok şeye sözleri geçer ve kudret-i ilâhiyye ile çok şeye de kuvvet ve kudretleri var iken, Allâh azîmü’ş-şân’dan kendini isterler ve gayrı talebi hâtırlarına gelmezdi, hayâ ederler idi. Kazâ ve kaderden ne sudûr eder ise, rızâ gösterip gâh sabr ve gâh şükr üzere olurlar idi. Ya’nî mihnet gelse, sabrederler ve ni‘met gelse şükrederlerdi.

Ey dervîş! Evvelâ inâbetten murâd, günâhlardan kurtulup ve bir dahî etmemek üzere tevbedir ve emr-i ilâhiyyeye cân ü dilden râzı olup ol âb ile zâhir ve bâtının yunup mekr-i dünya ve âfât-ı nefis-i hevâ necâsetlerinden pâk olmaktır. Bu senin anladığın yanlıştır. Zîrâ o dünya yoludur. Sen hod ondan tevbe etmiştin. İmdî, ey tâlib-i Hak! Bîat ettiğin günden her şeyden fâriğ olup takvâ ve tâat yolun tutup a‘mâl-i hayriyyeni artırırısın. Cemî-i murâdât, iznillâh ile vakitleri geldikte, hâsıl olur, ve izzet-i dâreyne mazhâr olmakda şekk yoktur. Ammâ bîat ettiğin günden, fisk u mel‘aneti terk etmeyip hevâ ve hevesten geçmedikçe ve şeyhinin sözleri gücüne gelip “*her sözünü tutmak üzerime lâzım değil*” dersen, bu iyi alâmet değildir. Zîrâ böyle olanı, şeytân-ı laîn bir yârdân atacaktır ki, kendi gibi dünyada ve âhirette merdûd eyleye. Ol zillet ve rüsvâyılığa düşdükte tedârik dahî güç olur.

﴿اللَّهُمَّ يَا دَافِعَ الْبَلِيَّاتِ اِدْفَعْ عَنَّا وَ عَنِ اِخْوَانِنَا كُلِّ الْبَلِيَّةِ﴾

[Allâhümme yâ dâfia’l-belîyyât îdfa‘ annâ ve an ihvânina külle’l-beliyye]

[*Ey belâları def’ eyleyen Allahım! bizden ve ihvânımızdan bütün belaları def’ eyle*]

Dervîşe bundan a‘lâ hâl olmaz ki, hemân şeyhi ne derse, imtisâl eyleye. Hattâ ne denli tevhîd sür derse, buna dahî imtisâl eylemek lâzımdır. Ziyâde sürmeye ve noksân getirmeye ve terk edersen, hod dalâlete düşersin, firak-ı dâlleden olursun. Zîrâ, şeyhle ahdetmiş idin. Ahdine vefâ etmeyen, kâzib ve münâfik olur. Zîrâ her kilidin bir miftâhı vardır, gayrı miftâhla açılmaz ve açmak lâzım gelse, kilit kesr olunmalıdır. Şeyhler, dervîşin mizâcını bilir ve anlar, kilid-i derûnunu fethedecek kadar ona ders ta’yîn eder. İmdî ona mütâbaat lâzım ve illâ derûn kilidini sattırır.

﴿اللَّهُمَّ افْتَحْ قُلُوبَنَا إِلَيْكَ﴾

[Allâhümme’ftah kulûbenâ ileyke “*Ey Allâh’ım, kalplerimizi Sana doğru fethেyle*”]

Bâb-ı İhdâ Aşer : Der Beyân-ı Ta‘bîr ve Terkîbât

Makâm-ı ta‘bîr, bir büyük makâmıdır. Şeyhe ta‘bîr ettirmek için terkîb söyledikte, müfid ve muhtasar söyleye. Kesret-i kelâm ile şeyhi ta‘cîz etmeye ve şeyh her ne yüzden ta‘bîr ederse etsin, râzı ola. “Şurası şöyle, burası böyle olsa” diye söylemeye. Derûnundan dahî geçirmeye, zararı budur ki, envâr-ı tevhîdi müşâhede edemezsin ve eğer ta‘bîr etmezse: “Sultânım niçün ta‘bîr etmedin” demeye. Zîrâ, onda dahî bir hikmet vardır. Mürîdin aklı, onu idrâk etmez ve gördüğü terkîbi dervîş ve halife kimseye söylemeye. Eğer şeyh yakında ise, varıp ta‘bîr ettire ve eğer baîd ise, rûhâniyyetinden istimdâd edip ta‘birini ricâ eyleye. Tarîki budur ki; iki rekât namaz kılıp, kible tarafına müteveccihen yata, yâhûd otura, elbette şeyh, onu duyar ve sırrı gelir, onu ta‘bîr eder veyâ rûhâniyyeti zâhir olur. Yâhûd şeyh, kalbini cezb eder, ma‘nâyı ve envârı kalbine doldurur, ilhâm tarîki ile ta‘bîri müyesser olur. Her şeye sebebiyle teşebbüs olursa iyidir. Zîrâ:

﴿ إِذَا أَرَادَ اللَّهُ أَمْرًا هَيَّأَ سَبَابَهُ ﴾

[Allâh bir iş irâde ederse, sebeplerini hazırlar.]²⁴

Bu tarîkde husûl-i umûra sebep mutlakâ şeyhtir. Sûfiler, kendi mertebelerini bilseler idi, hep ucb edip nâkıs kalırlar idi. Ol ecilden, meşâyih kabz ederler, mahalli geldikde, irşâd miftâhını eline verirler. Ol zamân, hayr ve şerri fark ederler ve vâsıl-ı Hak olurlar. Dervîşe hayır bundadır ki, şeyhle mücâdele ve muhâsama etmeyip emrine râm ola ki, sonra pişman olmaktan Hakk’a vâsıl olmak hayırlıdır. Allâh azîmü’ş-şân, bu nasîhatlerin te’sîrini halkedip, mücebince amel müyesser eyleye, âmîn.

Bâb-ı İsnâ Aşer : Der Beyân-ı Tevekkül, Tevekkül Ba’de Tamami’s Sülûk

Sülûk-i ekber tevekküldür. Bunun sülûkuna bir pazar vardır ki, ona *Sûkü’l-ârifin* derler. Mütevekillere ve âriflere mahsûs bir sükudur. Her ne dilerler ve ne murâd ederlerse, ol sükda mevcûd olup hiç munkatı‘ olmaz. Ol pazar dahî nısfü’l-leyl’den sonra kurulur. Eğer sâlik mücâhededini terk ederse, ol sük halkı tuğyân ederler ve ona bir nesne vermezler. Ve eğer

²⁴ Aclûnî, *Keşfü’l-hafâ*, 2/82

mücâhede sâhibi olursa, her gün fütûh-i celîle ile gelip hâtırını sorarlar. İmdî her ne zamân kabza mazhar olursa, mücerred kendi kusûrundan nâşîdir. Ammâ kendi tarafını yoklaya ve şeyhi tarafını yoklaya, kendi kendini muhâsebeden hâlî komaya ve akıl ve temyîz mîzânını elinden komaya. Teheccüdü terk eden, menzil-i hakîkate varamaz. Yolda elbette berzâha giriftâr olur veya bir sû-i karîne mübtelâ olur. Günden güne hevâsı zîyâde olup, bir yerde karâr etmeye. Ve dürüst sūfî tekyeden taşra çıkmaz ve çıkan böylece kusuru sebebiyle çıkar. Zîrâ bu ona berzâhtır. Ammâ sūfî ki, âyîn-i tarîkate hâlel getirmez, me'mûr olduğunu cümle yerine getirir, ol sūfî berzâhtan kurtulup, tekyeden taşra gitmez ve nâsla dahî çokluk ülfet etmez. Günden güne kendine bir meleke hâsıl olur ve şeyhinin himmetine mazhâr olur. Ervâhla âşinâlık tahsîl eder ve zikrullâh kal'asından taşra çıkmaz ve dünyâda kendi şeyhinden kâmil, kendine bir şeyh görünmez, şeyhine âşık-ı şeydâ olur. Her sözünden bir ma'nâ alır. Ve müşkilât-ı ma'neviyye cümle kendine feth olur. Az zamânda kuvvet-i kudsiyye sâhibi olup bir şey için dahî zahmet çekmez. Ve tevekkül-i tâmma erişip, rızık için dahî zahmet çekmez. Kâle aleyhi's salâtü ve's-selâm:

﴿لَوْ أَنَّكُمْ تَوَكَّلْتُمْ عَلَى اللَّهِ حَقًّا تَوَكَّلْتُمْ لَرَزَقْنَاكُمْ كَمَا يَرْزُقُ الطَّيْرُ تَعَدُّوا حُمَاصًا وَ تَرُوحُ بُطَانًا﴾

[Allâh, kendisini tevekkül eden kimseyi, aç gidip tok dönen kuşları gibi rızıklandırır.]²⁵

Ya'nî, Allâh azîmü's-şân onu kuşlar gibi merzûk eder. Sabah kuşlar aç giderler, akşam tok dönerler. Ne açlığı duyarlar, ne rızık fikriyle olurlar. Sâlikin fikri dahî bir gerektir. Rızâullâhtan gayrı derûnunda nesne olmak câiz değildir. Ve eğer olmak lâzım gelse, işte kusûrunu ve berzâhını ve kurtulmasının semtini bi'l-cümle deyiverdik. Allâh muvaffak eyleye, yoksa sakınsın. "Ben tekmîl-i esmâ eyledim, şimden geri şeyh emrinden kurtuldum" demeye. Ve şeyhe bir bed-kasd-i teveccüh etmeye. Sonra ecel-i kazâsına mazhâr olur. Ve her mahalde ve her mecliste şeyhini zikr-i bi'l-hayr eyleye ve duâ ve senâda ola. Ma'lûm olsun ki, sâlik üzerinde şeyhin hakkı çoktur. Ol hukûka riâyet gerektir ki mahall-i duâda Hazret-i Azîzimiz selâmeti için, fukarâ ve ehîbbâsı selâmeti için Hüdâ'dan niyâz-mend ola. Bunu elbette unutmaya ki, bu şeyh himmetine mûsıldır. İmdi himmet ve azîmetle şeyhine duâ ede ki, az zamânda kendî dahî himmet-i aliyyeye nâil olup kâmilinden ola. Ve vâsılın zümresine dâhil ola.

²⁵ İbni Mâce, Sünen, 2/1394 (4164); Ahmed, Müsned, 1/30 (205)

Tekmîl-i Âdâb

Şeyh yanında bağdaş kurmaya, meğer şeyh izin vere ve şeyh önünce yürümeye ve berâber gitmeye ve huzûrunda ve gaybetinde muâmelesi müsâvî ola ki, sebep-i felâh ve necât budur. Allâh tevîk eyleye.

Tezyîl-i Hulefâ

Hulefâ menziline olanlar, şeyhe huzûr ve gaybetinde ne yüzden ve ne denlü ikrâm ve ta'zîm ederlerse, onların dahî fukarâsı öyle ederler. Zâhîren ve bâtînen kendileri de böyle muâmele eyleyeler. Tegâfûl ve tekâsûlden sakınalar. Kâmiller yolunu elden bırakmayalar. Ve şeyhin verdiği emânete riâyet oluna. Eğer tâc ve eğer hırka ve her ne ihsân ederse azîz tutalar ki, izzete nâil olalar.

Biz nasîhatde kusûr etmedik, tarîkat-ı aliyenin muktezâsı ne ise bildirdik. Hîdâyet-i ilâhiyyeye mazhar olan, âmil olur. Kâlallâhu tebâreke ve teâlâ:

﴿ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ ﴾

[Allâh kime hîdâyet verirse, işte o hidâyeti bulur]²⁶

Allâhümme takabbel minnâ inneke ente's-semîu'l-alîm. Ve tûb aleynâ inneke ente't-tevvâbu'r-Rahîm. Ve'c'al mâ kasadnâ hâlisân li-vechike'l-kerîm. Ve'c'alnâ ve fukarâenâ ve ahbâbenâ mine'l-vâsılîn. Vahşurnâ ecmaîne maa'n-nebiyyîne ve's-sıdikîne ve'ş-şühedâi ve's-sâlihîne bi tevfkike ve minke ve rahmetike yâ erhame'r-Râhimîn. Sübhâne Rabbike Rabbi'l-izzeti ammâ yesifûn. Ve selâmün ale'l-mürselîn. Ve'l-hamdülillâhi rabbi'l-âlemîn. Temmet.

Bundan çü murâd Hizmet-i Dervîşân

Târih ile nâmi Mürşid-i Dervîşân

sene 1115 [1703]

---

²⁶ Sûre-i Kehf, 18/17.